

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Ο αρθρογράφος αναφέρεται στην εξάρτηση από την ηλεκτρονική επικοινωνία και στον εφησυχασμό που προκαλεί η ανεμπόδιστη πρόσβαση στα δίκτυα. Βρετανική δημοσκόπηση τεκμηρίωσε το άγχος και τον εκνευρισμό που προκαλεί η αποκοπή από αυτά. Ως αιτία αυτών παρουσιάζει την αδυναμία επικοινωνίας με οικείους, συνεργάτες και φίλους. Έπειτα, ετυμολογώντας τη λέξη *discomgooglation* και παραθέτοντας μία ψυχολογική ερμηνεία, αιτιολογεί το αίσθημα ανυπαρξίας εξαιτίας της αποκοπής από τα δίκτυα. Η έρευνα, συμπληρώνει, απέδειξε το υψηλό ποσοστό εξάρτησης των γονιών, την απενοχοποίηση της κατάχρησης και το άγχος της αποκοπής εξαιτίας λιγότερο σημαντικών λόγων. Κάποιοι, όμως, χαρακτήρισαν απελευθερωτική τη διακοπή επικοινωνίας με οικείους και συνεργάτες. Τέλος, παραθέτει πρόσφατο γεγονός για να αποδείξει τις συνέπειες του άγχους από την κατάχρηση των δικτύων. (λέξεις 115)

B1. Η τεχνολογία έχει προσφέρει στον άνθρωπο τη δυνατότητα να επικοινωνεί με πολλά μέσα. Μπορεί να είναι συνεχώς συνδεδεμένος με το διαδίκτυο, να δέχεται γραπτά μηνύματα από το κινητό του, το ηλεκτρονικό του ταχυδρομείο ή τις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης, να ενημερώνει τους «φίλους» του για όσα νιώθει, σκέφτεται, ζει τη στιγμή που τα νιώθει, τα σκέφτεται και τα ζει. Η κοινωνικότητά του διευρύνεται και καμιά φορά εξαντλείται μέσα από τα δίκτυα. Όταν λοιπόν η πρόσβασή του σε αυτά γίνεται αδύνατη, αισθάνεται αποκομμένος από το διαδικτυακό του «περιβάλλον», καταβάλλεται από το φόβο της απομόνωσης από τη διαδικτυακή του παρέα, νιώθει σαν να μην υπάρχει! (λέξεις 102)

B2. Το κείμενο είναι άρθρο, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι έχει χαρακτήρα ενημερωτικό και πραγματεύεται ένα θέμα επίκαιρο. Η εκτεταμένη λοιπόν χρήση τεκμηρίων αποσκοπεί στην ασφαλή ενημέρωση των αναγνωστών για τις προεκτάσεις ενός σύγχρονου φαινομένου, δηλαδή την εξάρτηση του σύγχρονου ανθρώπου από την ηλεκτρονική επικοινωνία, και για αυτό γίνεται εκτενής αναφορά στα αποτελέσματα της βρετανικής δημοσκόπησης, στην ετυμολογία της λέξης «*discomgooglation*», στην ερμηνεία του βρετανού ψυχολόγου και στις αυτοκτονίες

που σημειώθηκαν στη Γαλλία. Επιδιώκει να γίνει πιο πειστικός και να ενισχύσει την αντικειμενικότητα του άρθρου του.

B3. Στο συγκεκριμένο σημείο ο αρθρογράφος χρησιμοποιεί παρένθεση για να εξηγήσει τι ακριβώς σημαίνει «discomgooglation» ετυμολογώντας τη λέξη. Παρατίθεται μια πληροφορία συμπληρωματική για να φωτιστεί ακόμη περισσότερο το θέμα που πραγματεύεται. Αποσκοπεί δηλαδή να καταδείξει πώς η αγγλική γλώσσα αποκαλύπτει μέσα από τη δομή της την ανασφάλεια που αισθάνεται ο σύγχρονος άνθρωπος όταν αποκόπτεται από τα δίκτυα. Η διευκρίνιση είναι δευτερεύουσας σημασίας και θα μπορούσε και να παραλειφθεί.

B4. Το κείμενο οργανώνεται με παραγωγική συλλογιστική πορεία, εφόσον ο συγγραφέας στην πρώτη παράγραφο παραθέτει τη γενική διαπίστωση – θέση του - ότι ο σύγχρονος άνθρωπος επιλέγει με τη βοήθεια των σύγχρονων ηλεκτρονικών μέσων τη διαρκή επικοινωνία παρά την εθελούσια απομόνωση. Στις επόμενες παραγράφους εκθέτει ειδικότερα μέσα από τα αποτελέσματα μίας έρευνας τα αίτια και τις επιπτώσεις της εξάρτησης αυτής και καταλήγει σε ένα μεμονωμένο γεγονός που καταδεικνύει τις συνέπειες που μπορεί να επιφέρει η διαρκής ανάγκη για πρόσβαση στα δίκτυα.

B5.

α) ηθελημένης = εκούσιας
διεκπεραίωση = πραγματοποίηση
προσωρινή = πρόσκαιρη
καταιγισμός = βομβαρδισμός
ήσσονος = μικρότερης

β) καθησυχάζει > κατά + ησυχάζω > εφησυχασμός
υποχρεώσεων > υπό + χρέος > υπερχρέωση
διστραμμένη > διά + στρέφω > αποστροφή
ισοδυναμεί > ίσος + δύναμη > αδύναμος
αυτοκτονιών > αυτός + κτείνω > πατροκτόνος

Γ.

Κοινωνική ή μήπως «αντικοινωνική»... δικτύωση;

Έρευνες που δημοσιεύτηκαν πρόσφατα τεκμηρίωσαν το βαθμό εξάρτησης του σύγχρονου ανθρώπου από τις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης. Δε θα ήταν εύκολο κανείς να αμφισβητήσει - δεδομένης της αποδεδειγμένης αυτής επιρροής - ότι σελίδες όπως το «φείσμπουκ» έχουν μεταβάλει τα πλαίσια και τους όρους της κοινωνικότητας του σύγχρονου ανθρώπου. Πάνω σε αυτό, το ερώτημα που τίθεται από την πλειονότητα των ανθρώπων είναι αν πρόκειται για μεταβολή με θετικό ή αρνητικό προσανατολισμό.

Ζητούμενο 1: Τα θετικά

❖ *Επικοινωνία:*

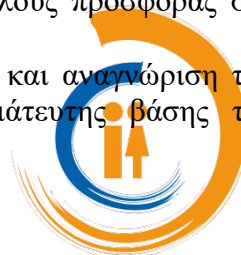
- Οι σελίδες κοινωνικής δικτύωσης αποτελούν άμεσο και οικονομικό τρόπο επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων
- προσφέρεται η δυνατότητα διατήρησης σχέσεων από μακριά
- μπορούν να δημιουργηθούν νέες σχέσεις ιδίως σήμερα που οι ρυθμοί ζωής δεν επιτρέπουν πολύ ελεύθερο χρόνο για συναναστροφή με άλλους ανθρώπους
- εξασφαλίζει τη δυνατότητα επανασύνδεσης με παλιούς γνωστούς και φίλους
- οι χρήστες μπορούν να αναζητήσουν επικοινωνία με άλλους χρήστες με τους οποίους να έχουν κοινούς προβληματισμούς και ενδιαφέροντα για διάφορα θέματα προκειμένου να ανταλλάξουν απόψεις πάνω σε αυτά
- οι άνθρωποι ανταλλάσσουν απόψεις, συνδιαλέγονται, κρίνουν, αξιολογούν, επαινούν, αποδοκιμάζουν...

❖ *συμμετοχή στα κοινά [ηλεκτρονική εκκλησία του δήμου]:*

- στις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης είναι δυνατή η ενημέρωση των πολιτών για διάφορα θέματα που αφορούν την κοινωνική, πολιτική και διεθνή επικαιρότητα
- ουσιαστικοποιείται η θεμελιώδης αρχή της δημοκρατίας, ο πλουραλισμός, αφού ο καθένας αποκτάει τη δυνατότητα να εκφράσει ελεύθερα τις ιδέες του και τις αντιλήψεις του για τη ζωή και την κοινωνία
- στις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης πραγματώνεται η αμφισβήτηση και η αφύπνιση των πολιτών
- ουσιαστικοποιείται η αρχή της ισότητας, αφού η πρόσβαση στα κοινά είναι δυνατή πλέον σε ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες, όπως τα άτομα με ειδικές ανάγκες, στους κατοίκους παραμεθόριων περιοχών.
- Δικτυωμένες εξεγέρσεις»: τα κοινωνικά δίκτυα διαμορφώνουν συνθήκες για το ξέσπασμα κινητοποιήσεων-εξεγέρσεων.

❖ *ανθρωπιστική δράση:*

- απευθύνονται μαζικά προσκλήσεις σε φιλανθρωπικές δραστηριότητες και δράσεις
- οι χρήστες ευαισθητοποιούνται για διάφορα κοινωνικά θέματα και ωθούνται να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων (πχ. περιβαλλοντική καταστροφή, ρατσισμός, βία, ναρκωτικά)
- ενισχύεται το ρεύμα εθελοντισμού και ανιδιοτελούς προσφοράς στο συνάνθρωπο
- απευθύνεται έκκληση ή προτροπή για αποδοχή και αναγνώριση του ανθρωπισμού ως θεμελιώδους και αδιαπραγμάτευτης βάσης του αξιακού συστήματος.

Ζητούμενο 2: προβλήματα

❖ *ανθρώπινες σχέσεις*

- οι χρήστες συγκαλύπτουν το αίσθημα μοναξιάς ψευδαισθησιακά, αφού η διαδικτυακή επικοινωνία δεν είναι δυνατό να υποκαταστήσει την αξία της διαπροσωπικής επαφής
- αποτελεί υποκατάστατο για όσους δεν τα καταφέρνουν στις πραγματικές σχέσεις ή έχουν περιορισμένο χρόνο γι' αυτές, ενισχύοντας έτσι και τη δειλία τους να διεκδικήσουν αληθινές και ουσιαστικές ανθρώπινες σχέσεις
- υπάρχει ο κίνδυνος εθισμού στις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης, με συνέπεια τον εγκλωβισμό του χρήστη σε σχέσεις εικονικές
- απομονωτισμός
  - ↳ τελικά οι σελίδες κοινωνικής δικτύωσης εγκυμονούν για κάποιους τον κίνδυνο του απομονωτισμού

❖ *ηλεκτρονικό έγκλημα*

- ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα μπορούν να είναι διαθέσιμα εύκολα για τον οποιονδήποτε αποσκοπεί στην εκμετάλλευσή τους
- αναρτώνται σχόλια υβριστικά ή προσβλητικά για κάποιους ή ακόμη και φωτογραφίες ή άλλα προσωπικά δεδομένα που μπορούν να θίξουν ανεπανόρθωτα την υπόληψή του
- το ενδεχόμενο παραπλάνησης καθίσταται σοβαρό, εφόσον η πραγματική ταυτότητα των χρηστών δεν είναι βέβαιο ότι είναι αυτή που προβάλλεται στο προφίλ τους
- ο διαδικτυακός εκφοβισμός αποτελεί σύγχρονη μορφή απρόσωπης βίας, που διαταράσσει σοβαρά τη ψυχική υγεία των θυμάτων

❖ *Στην προσωπικότητα του χρήστη:*

- πολλοί χρήστες καταβάλλονται από το άγχος της συνεχούς επικαιροποίησης του προφίλ τους ή της άμεσης ανταπόκρισης στα σχόλια που αναρτούν οι διαδικτυακοί τους φίλοι
- κάποιιοι αντλούν αποδοχή από τα «λάικς» που συγκεντρώνουν οι αναρτήσεις τους, ενώ σε περίπτωση που δεν γνωρίζουν την επιδιωκόμενη διαδικτυακή αποδοχή καταβάλλονται από αίσθημα απογοήτευσης και χαμηλής αυτοεκτίμησης
- ο πανικός είναι ένα σύμπτωμα που καταβάλλει εκείνους τους χρήστες που συνειδητοποιούν ότι κάποιες αναρτήσεις ή δεδομένα που δεν θα ήθελαν να είναι κοινοποιημένα δεν είναι εύκολο να διαγραφούν
- κρίση ταυτότητας μπορεί να υποστεί εκείνος ο χρήστης που «φτιάχνει» ένα πλασματικό προφίλ, επειδή προσπαθεί να συγκαλύψει την πραγματική του ταυτότητα υποκινούμενος από χαμηλή αυτοεκτίμηση και με διάθεση να αποκρύψει τα ελλείμματά του. Έτσι, όμως, παραιτείται και από την προσπάθεια να συμφιλιωθεί με τον εαυτό του και να βελτιωθεί, αφού απαλλάσσεται από την ανάγκη ενδοσκόπησης και αυτοκριτικής, που απαιτούνται στα πλαίσια αληθινών διαπροσωπικών επαφών.

Από όλα τα παραπάνω συμπεραίνεται ότι οι σελίδες κοινωνικής δικτύωσης μπορούν να διευρύνουν την κοινωνικότητα του ανθρώπου, αλλά και να την

υπονομεύσουν. Όπως κάθε νέα τεχνολογία, έτσι και σε αυτήν την περίπτωση, η θετική αποτίμηση της συμβολής τους εξαρτάται μόνο από τη χρήση που τους γίνεται από τον ίδιο τον άνθρωπο. Και, για την ορθολογική αυτή χρήση κανείς δε μπορεί να αμφισβητήσει ότι το μόνο που απαιτείται ως βασική προϋπόθεση είναι ο καθένας από εμάς να είναι φορέας ενός συστήματος βαθιά ανθρωπιστικών αξιών.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

**ΓΑΛΟΥΝΗ ΜΑΡΙΑ - ΔΟΥΔΟΥΜΗ ΕΛΙΝΑ
ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ - ΣΥΡΜΟΣ ΜΙΛΤΟΣ
ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ - ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΨΩΜΑ ΑΡΕΤΗ**

